

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - St Paulus te GENT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21212

Instelling Vrije Basisschool - St Paulus

Directeur Peter DE CORTE

Adres Smidsestraat 76 - 9000 GENT

Telefoon 09-222.21.97

Fax 09-221.94.85

E-mail directie@spsmidse.be

Website www.sintpaulusgent.be

Bestuur van de instelling VZW Provinciaal der Broeders van Liefde

Adres Stropstraat 119 - 9000 GENT

Scholengemeenschap Gent-Drongen

Adres Ebergiste De Deynestraat 2_B - 9000 GENT

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Holstraat 95 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-10-2015, 06-10-2015, 08-10-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 12-11-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Myriam VANDE MOORTELE

Teamleden Eric VAN LAERE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: Frans	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Aanvangsbegeleiding	21
4.2 Loopbaanbegeleiding	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De **Vrije Basisschool Sint-Paulus** is gelegen in de buurt van het station Gent Sint-Pieters. Ze maakt deel uit van het schoolbestuur 'Broeders van Liefde' en streeft een grote verbondenheid met de lokale gemeenschap na. In de onmiddellijke omgeving van de school bevinden zich nog twee basisscholen, waarvan één van hetzelfde onderwijsnet en een kinderopvang. De instroom van leerlingen bestaat enerzijds uit buurtkinderen en anderzijds uit kinderen van pendelende ouders. In de lagere afdeling is de leerlingenpopulatie vrij stabiel. In de kleuterafdeling komen steeds meer kinderen voor uit kwetsbare gezinnen of met een andere origine. Het leerkrachtenteam bestaat uit een mix van jonge leerkrachten en leerkrachten met heel wat onderwijservaring. Momenteel telt de school dertien klasgroepen waarvan vijf (meng)groepen in de kleuterafdeling en acht klassen in de lagere afdeling.

Op basis van het **vooronderzoek** van 28 september 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en wiskundige initiatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en Frans de eindtermen te bereiken en voor leren leren de eindtermen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de aanvangsbegeleiding van de teamleden en van de loopbaanbegeleiding van de leerlingen en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de **kleuterafdeling** de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied **Nederlands** in voldoende mate nastreeft. De kleuteronderwijzers besteden geregeld aandacht aan talige accenten doorheen de dagelijkse activiteiten. De meeste domeinen komen evenwichtig aan bod. De boekenhoek mist in de meeste klassen nog stimulansen tot leesplezier. Voor het leergebied **wiskundige initiatie** streeft de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen in onvoldoende mate na. Niet alle domeinen krijgen voldoende aandacht. De meeste speelleerplekken stimuleren kleuters nog te weinig om op een speelse manier wiskundige ervaringen op te doen. De observaties bieden in mindere mate houvast om de evolutie van de wiskundige ontwikkeling van kleuters op te volgen. De kleuterafdeling kan de klaspraktijk nog doelgerichter plannen. Zo krijgt ze een beter zicht op de volledigheid en het evenwicht van het onderwijsaanbod en kan ze de observaties hierop afstemmen. Planningsinstrumenten en hoekenfiches vermelden geen vormen van differentiatie. De teamleden maken nog te weinig afspraken over de leeftijdsgroepen heen. In sommige kleuterklassen wordt heel wat functionele onderwijstijd niet optimaal benut. De kleuteronderwijzers hechten veel belang aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de **lagere afdeling** de eindtermen voor het leergebied **wiskunde** in voldoende mate bereikt. De onderwijzers baseren zich vrij consequent op een gradueel onderwijsleerpakket, aangevuld met concrete materialen. De leerlingen krijgen kansen tot handelen en zelfontdekkend leren tijdens verschillende werkvormen. Op schoolniveau bestaan weinig afspraken over wandplaten. Observaties en schoolinterne (test)resultaten vormen het uitgangspunt om ondersteuning of onderwijs op maat van het kind te bieden, in overleg met het zorgteam. Voor sterkere leerlingen biedt de school een snelle leerlijn aan.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied **Frans** in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig. De onderwijzers gebruiken een onderwijsleerpakket als leidraad. Ze hanteren (beperkte) Franse instructietaal en bieden gevarieerde en motiverende werkvormen aan die de communicatieve vaardigheden ten goede komen. Het klasbeeld en de Franse klasbibliotheek kunnen ze nog functioneler versterken. De evaluatiepraktijk is nog te veel gericht op schriftelijke vaardigheden, waardoor ook de rapporteringspraktijk te weinig aspecten van spreken en mondelinge interactie in kaart brengt.

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen **leren leren** onvoldoende na. Meerdere onderwijzers hebben te weinig zicht op deze eindtermen en verenigen leren leren vaak tot leren studeren. De school heeft geen schooleigen planning om de eindtermen van leren leren systematisch en gradueel vorm te geven. De integratie gebeurt veeleer onbewust en te weinig systematisch met de nodige opbouw. De school beschikt over leermiddelen om dit onderwijsaanbod te ondersteunen.

Voor de **aanvangsbegeleiding** van de teamleden baseert de school zich grotendeels op het vijfjarentraject van het schoolbestuur. De zorgcoördinator neemt de rol van mentor op zich om, samen met de collega's, schoolinterne ondersteuning te bieden. De directeur houdt een oogje in het zeil via doorloopbezoeken en gesprekken. Hij stuurt desgewenst bij. De startende leerkrachten verwoorden hun tevredenheid over de gang van zaken. In de nabije toekomst wil de scholengemeenschap haar aanvangsbegeleiding bijsturen, zodat nieuwe leerkrachten breder inzetbaar worden.

Bij de teamleden leven een aantal overtuigingen inzake de **loopbaanbegeleiding** van leerlingen. Zo streven ze er enerzijds bewust naar om het aantal zittenblijvers te beperken en bieden ze anderzijds een snelle leerlijn aan. Ze voorzien overlegmomenten en ondernemen waardevolle initiatieven om kleuters en leerlingen doorheen hun schoolloopbaan te ondersteunen. Het zorgteam is hierbij een belangrijke schakel. De school benut nog te weinig de output van het vervolgonderwijs om haar onderwijskwaliteit bij te sturen.

Het onderzoek naar het **algemeen beleid** toont aan dat de directeur en zijn team zich inzetten om kinderen degelijk onderwijs te geven. De directeur leidt de school op een rustgevende manier met oog voor het welbevinden van iedereen en voor de draagkracht van elk teamlid. De school laat zich inspireren en ondersteunen door de uitgebouwde structuren van het schoolbestuur. De wederzijdse waarderende houding en de betrokkenheid zorgen voor een positief leer-, leef- en werkklimaat. De school laat echter nog kansen liggen om haar onderwijskwaliteit te optimaliseren.

Het onderzoek naar de **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school de tekortkomingen voldoende onder controle heeft en in staat is deze zelfstandig aan te pakken.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam het merendeel van de onderzochte **reglementering** respecteert. De kleuteronderwijzers moeten echter wel het recht op 28 lestijden respecteren.

De onderwijsinspectie sluit de erkenningsonderzoeken af met een **beperkt gunstig advies** voor **beide onderwijsniveaus** omwille van het leergebied **wiskundige initiatie** in de kleuterafdeling en omwille van de leergebiedoverschrijdende eindtermen **leren leren** in de lagere afdeling. Ze vertrouwt op de wil en de inzet van de teamleden om de geformuleerde tekorten binnen de gestelde termijn van drie jaar weg te werken. Ze rekent erop dat het team de aanbevelingen ter harte neemt om de onderwijskwaliteit te optimaliseren en wenst hen daarbij veel succes.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Frans
wiskunde

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers leggen talige accenten in de dagelijkse klaspraktijk en stimuleren de taalontwikkeling van de kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in onvoldoende mate na. Niet alle domeinen komen evenwichtig aan bod. De kleuters krijgen veeleer beperkte kansen om op een speelse manier wiskundige ervaringen op te doen binnen een krachtige leeromgeving. De kleuterafdeling maakt onvoldoende afspraken over een graduele opbouw en afstemming over de leeftijdsgroepen heen. De kleuteronderwijzers observeren de wiskundige ontwikkeling van kinderen onvoldoende gericht, waardoor ze kansen missen om bij te sturen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie

Curriculum	Voor beide leergebieden richten de kleuteronderwijzers zich in eerste instantie
Onderwijsaanbod	op een referentiekader van de eigen koepel. Recentelijk vermelden ze ook een
<i>Referentiekader</i>	selectie van leerplandoelen bij de thematische uitwerking van hun
<i>Planning</i>	belangstellingscentra. Uitzonderlijk vullen ze dit nog aan met
<i>Evenwichtig en volledig</i>	ontwikkelingsdoelen. Meerdere kleuteronderwijzers halen ideeën uit
<i>Samenhang</i>	pedagogische publicaties of internetwebsites om hun onderwijsaanbod te
<i>Brede harmonische vorming</i>	verrijken. Uit gesprekken blijkt dat niet iedereen voldoende vertrouwd is met
<i>Actief leren</i>	de uitgangspunten en met principes van doeltreffend wiskundeonderwijs bij
	jonge kinderen.

Op schoolniveau bestaan afspraken over de wijze waarop de kleuteronderwijzers hun agenda invullen. Ze hanteren een weekoverzicht waarin ze geplande activiteiten beknopt weergeven. Sinds kort noteren ze wekelijks expliciete wiskundige activiteiten. Niettegenstaande de meeste klassen bestaan uit gemengde leefgroepen, vermelden de planningsinstrumenten en hoekenfiches geen vormen van differentiatie. Nog niet alle kleuteronderwijzers benutten de mogelijkheid om dagelijks een schriftelijke reflectie te noteren op leerling-, leerkracht- of klasniveau.

Bij de uitwerking van een belangstellingscentrum vertrekken de kleuteronderwijzers van activiteiten. De koppeling aan leerplandoelen gebeurt achteraf en veeleer vanuit verantwoordingsperspectief. Het kleuterteam heeft nog geen doeltreffende manier gevonden om een overzicht te krijgen van de doelen die al aan bod kwamen. Hierdoor missen de kleuteronderwijzers kansen om hun planning doelgericht bij te sturen en om talige of wiskundige impulsen af te stemmen op het ontwikkelingsniveau van kleuters.

Uit observaties en gesprekken blijkt dat de kleuteronderwijzers meermaals aandacht besteden aan talige accenten in de dagelijkse klaspraktijk. Het onthaal, de kringgesprekken, de vertel- en voorleesmomenten zijn enkele voorbeelden hiervan. Bij sommige spel- en werkmomenten speelt de kleuteronderwijzer mee en stelt ze gerichte vragen. Ze stimuleert de spreekdurf van de kleuters en moedigt hen aan om te communiceren. Dit bevordert de woordenschatverrijking. Elk belangstellingscentrum bevat een woordenschatlijst en een wiskundige begrippenlijst. Deze lijsten zijn leerkrachtafhankelijk, waardoor er grote onderlinge verschillen ontstaan. Sommige teamleden geven aan dat ze voor wiskundige begripsvorming sinds kort beschikken over een graduele begrippenlijst. Afstemming op schoolniveau ontbreekt vooralsnog.

Wiskundige activiteiten verwijzen veelal naar doelen uit de domeinen getallen en meten. Het gebruik van diverse kalenders, keuze- en taakborden draagt bij tot het geleidelijk meer zelfstandig omgaan met dagelijkse tijd. Dit kan echter nog beter afgestemd worden over de leeftijden heen. Formele afspraken over een gezamenlijke en doelgerichte aanpak voor het aanbrengen en inoefenen van onder meer begrippen, vaardigheden en competenties, ontbreken. Het onderwijsaanbod mist daarom een evenwichtige en graduele opbouw.

De thematische werking zorgt voor een horizontale samenhang tussen de leergebieden en tussen de verschillende domeinen. Het kleuterteam laat nog heel wat kansen liggen om de verticale samenhang beter op elkaar af te stemmen. De kleuterafdeling mist continuïteit en gradatie binnen de (gemengde) klasgroepen en over de klasgroepen heen.

Inhoudelijk streven de kleuteronderwijzers een brede harmonische vorming na. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters beschouwen ze terecht als belangrijke basisvoorwaarden om tot leren te komen. Kleuters mogen zelf attributen meebrengen, wat de betrokkenheid verhoogt. De meeste speelleerhoeken bieden kansen tot talige ontwikkeling, maar vanuit wiskundig oogpunt stimuleren ze weinig om te exploreren en te experimenteren. Meerdere kleuteronderwijzers hanteren doorgaans een leerkrachtgestuurde ontwikkelingsstijl.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

In sommige kleuterklassen gaat heel wat functionele onderwijstijd verloren door toiletbezoek en eet- en drankmomenten. De kleuterafdeling voorziet in een slaapklas voor de jongste kleuters. Dit slaapmoment neemt echter veel onderwijstijd in beslag, namelijk voor alle peuters elke middag tot 15 uur. De

pedagogisch-didactische invulling van de namiddag gaat daardoor grotendeels verloren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De meeste kleuteronderwijzers geven aan dat ze over voldoende ontwikkelingsmaterialen beschikken om ervaringskansen te bieden. De hoeveelheid en het soort materiaal verschilt van klas tot klas.

De boekenhoek kan in de meeste klassen nog gevarieerder en aantrekkelijker uitgewerkt worden om het leesplezier aan te wakkeren. In sommige kleutergroepen ontbreken foto's, prenten en pictogrammen in de hoeken, wat een gemiste kans is om tot symboolontwikkeling te komen. Parallelgroepen vertonen tevens grote verschillen. Niet alle klassen beschikken over een ontdekhoek en een goed ingerichte zandtafel. Dit is een gemiste kans om spontaan te exploreren en te experimenteren. Het puzzelaanbod is veeleer beperkt en mist duidelijke gradatie over de leeftijdsgroepen heen. De kleuteronderwijzers hebben nog niet stilgestaan bij een mogelijke visualisatie van de puzzelvorderingen van de kleuters.

Infrastructuur

De kleuterklassen vertonen een wisselend beeld wat betreft een uitnodigende en gezellige sfeer, een gestructureerde en ordelijke inrichting en de aanwezigheid van uitdagende en aantrekkelijke materialen. In de klassen krijgen doorgaans één of meerdere speelleerhoeken een verrijking vanuit het lopende thema. De leeromgeving biedt doorgaans te beperkte kansen om op een betrokken en speelse manier tot wiskundige inzichten te komen. Het kunnen experimenteren en inoefenen van wiskundige handelingen zoals meten, wegen, vergelijken, tellen, spiegelen ... is nochtans nodig in de aanloop naar onder meer goede verwerving van getal- en hoeveelhedsbegrippen, denkontwikkeling, de juiste inschatting en de correcte verwoording van wiskundige begrippen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem

Voor de opvolging van de ontwikkeling van de kleuters baseren de kleuteronderwijzers zich op spontane en minder intentionele observatiemomenten. Uit documentanalyse blijkt dat ze daarbij in mindere mate oog hebben voor wiskundige aspecten. Ze noteren hun vaststellingen in een observatieschrift.

Tweemaal per jaar vult het kleuterteam een lijst in van globale klasobservaties in functie van het multidisciplinair overleg (MDO) met de zorgcoördinator en de directeur. De kleuteronderwijzer bereidt dit overleg voor en schrijft achteraf een beknopte neerslag in het individuele kinddossier. Daarop volgt een oudercontact. Uit gesprekken met teamleden blijkt dat sommige ouders hier niet op ingaan.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Op basis van een overgangsgesprek, informele gesprekken en kinddossiers krijgen kleuteronderwijzers zicht op het ontwikkelingstraject van hun kleuters. Samen met spontane observaties zijn ze het vertrekpunt voor additionele hulp, veelal door de klastitularis, die verantwoordelijk is voor de eerstelijnszorg.

De school investeert een deel van haar ondersteuningslestijden in de ontdebelling van kleuterklassen, waardoor ze minder klas- en kindgerichte

ondersteuningsmomenten kan organiseren. Bovendien vallen, naar verluidt, voorziene momenten meermaals weg. De zorgcoördinator staat open voor overleg rond de noden van kleuters.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Het kleuterteam volgde afgelopen schooljaar een begeleidingstraject rond de leerplanfocus van wiskundige initiatie in de weekplanning. De teamleden maakten kennis met de leerplanzoeker. De meesten zijn echter nog onvoldoende vertrouwd met de leerplandoelen en denken nog steeds vanuit ontwikkelingsaspecten. Ook dit schooljaar is wiskundige initiatie in de planning van schoolprioriteiten een aandachtspunt.

Sommige kleuteronderwijzers geven aan dat ze nood hebben aan meer kleuter- en klasgerichte informatie en ondersteuning.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De onderwijzers bieden een gradueel en evenwichtig onderwijsaanbod aan. Ze baseren zich op een onderwijsleerpakket, aangevuld met concrete materialen. Ze hanteren een evenwichtige en doelgerichte evaluatiepraktijk.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers vertrouwen op eenzelfde gradueel opgebouwd onderwijsleerpakket als referentiekader om de eindtermen en de leerplandoelen te realiseren. De meesten passen hun onderwijsaanbod flexibel aan in functie van (individuele) leerlingen of sturen dit inhoudelijk bij. Klokkezen en de inoefening van de maal- en deeltafels zijn enkele voorbeelden hiervan. Een aantal onderwijsdoelen nemen ze op in andere leergebieden.

De teamleden hanteren de jaarplanning van het onderwijsleerpakket. In de weekplanning refereren ze hier beknopt naar. De verschillende domeinen komen voldoende evenwichtig aan bod. In sommige klassen krijgen probleemoplossende vaardigheden in mindere mate aandacht. Uit gesprekken met onderwijzers blijkt dat ze dit moeilijk achten voor meerdere leerlingen.

De school maakt weinig formele afspraken over de visualisatie van dit leergebied aan de klaswanden. Het klasbeeld is dan ook zeer wisselend en leerkrachtafhankelijk. Met de leerlingen opgebouwde referentiematen en leerstrategieën ontbreken in meerdere klassen. Daardoor komt de continuïteit in het gedrag. Een aantal onderwijzers vermelden waardevolle voorbeelden van horizontale samenhang tussen wiskunde en andere leergebieden in hun lessen, zoals kalenders, grafieken en schaallezen. De school beschikt over een goed ingericht computerlokaal. Uit gesprekken blijkt echter dat niet alle onderwijzers deze mogelijkheid benutten.

Aandacht voor kennis, vaardigheden, inzichten en motivatie bevorderen een brede harmonische vorming. Meerdere onderwijzers maken het rekenonderwijs levensecht. Ze vertrekken vanuit dagdagelijkse situaties of integreren elementen uit de leefwereld van de kinderen om de leerstof ervaringsgericht en herkenbaar in te leiden of aan te bieden. De leerlingen krijgen kansen tot handelen en zelfontdekkend leren tijdens zelfstandige en coöperatieve werkvormen. Homogene en heterogene groepeeringsvormen stimuleren het leren van en met elkaar. Concrete materialen en realistische contexten bevorderen het denkproces en ondersteunen de leerlingen bij de verwoording van hun denkstappen. Waar wenselijk differentiëren de onderwijzers en bieden ze leerlingen plustaken en verkorte instructiemomenten aan.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt niet alleen over voldoende leermiddelen om de eindtermen voor de leergebied te realiseren, maar ook over een ruime waaier aan smartgames (spelmateriaal) en differentiatiemateriaal. Sommige klassen bundelen hun materialen in gemeenschappelijke kasten. Enkel het zorgteam is in het bezit van een uitgebreide inventaris van wiskundige materialen. De teamleden hanteren een soepele uitwisselingscultuur, waardoor meerdere klasgroepen kunnen gebruik maken van de vele leermiddelen.

De meeste onderwijzers gebruiken ICT-toepassingen om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen verder in te oefenen, uit te breiden of te remediëren bij de leerlingen. In alle klassen is een digitaal bord aanwezig en vaak één of meerdere computers. De school investeert ook in iPad's.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

De teamleden evalueren veelvuldig de vorderingen van hun leerlingen. Dagelijkse oefeningen en diverse toetsen liggen hiervoor aan de basis. De meeste onderwijzers passen de toetsen uit het onderwijsleerpakket aan om gericht of om op kortere termijn te evalueren.

Driemaal per jaar nemen de onderwijzers gestandaardiseerde tests af om de evolutie van de individuele leerling op te volgen. De school bewaart de gemeten resultaten in het leerlingvolgsysteem. Ze maken deel uit van formeel zorgoverleg.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen al verschillende jaren deel aan de externe toetsen van de eigen onderwijskoepel. De resultaten belanden achteraf vooral bij de klastitularis van deze leeftijdsgroep. Sinds kort participeren ook de leerlingen van het vierde leerjaar aan externe toetsen. Uit gesprekken blijkt dat de betrokken klastitularis geen zicht heeft op de eigenlijke resultaten. Het beleid vergelijkt vooral hoe de behaalde resultaten zich situeren ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde en het gemiddelde van de referentiegroep. Het heeft nog niet de gewoonte om de resultaten grondig te analyseren op school- en leerlingniveau en om alle teamleden te betrekken bij deze vorm van output.

Begeleiding De onderwijzers benutten overgangsgesprekken en gegevens in het
Leerbegeleiding leerlingvolgsysteem om bij aanvang van het schooljaar op de hoogte te zijn van
Beeldvorming de beginsituatie van elke leerling. Als verantwoordelijke voor de eerstelijnszorg
Zorg gebruiken zij veelal spontane observaties om in te spelen op bepaalde leer- of
ontwikkelingsproblemen. Ze voorzien remediërende en compenserende
maatregelen om zwakkere leerlingen te ondersteunen in het leerproces.
Knappere leerlingen krijgen differentiatie naar leerinhoud en alternatieve
plustakenpakketten. Een lid van het zorgteam behartigt deze werking.

Het zorgteam biedt vraaggestuurde ondersteuning op leerling- en
leerkrachtniveau. Na de periodieke afname van de gestandaardiseerde tests
voorziet de school voor elke klas een MDO. Ze organiseert overlegmomenten
met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en oudergesprekken voor
leerlingen die verhoogde zorg nodig hebben. Samen met de klasleerkracht stelt
het zorgteam een handelingsplan op voor de individuele zorgleerling. De
werkwijze kan echter nog planmatiger en concreter uitgewerkt worden, zodat
de doeltreffendheid ervan verhoogt.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Frans in voldoende mate. De onderwijzers
zorgen voor een evenwichtig en gevarieerd onderwijsaanbod, conform de visie van het leerplan. Ze
hanteren daarbij een actueel onderwijsleerpakket en vullen dit aan met authentieke materialen. Ze leveren
waardevolle inspanningen om gevarieerde en motiverende werkvormen te hanteren.

Curriculum De onderwijzers van de derde graad hanteren een gradueel opgebouwd
Onderwijsaanbod onderwijsleerpakket, dat in grote mate richtinggevend is voor de didactische
Referentiekader aanpak van de lessen Frans. Om deels tegemoet te komen aan de visie van het
Planning leerplan, vullen de onderwijzers dit al dan niet digitaal aan met authentieke
Evenwichtig en volledig auditieve en visuele materialen.
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren De jaarplanning van het onderwijsleerpakket dient als leidraad voor het
onderwijsaanbod. Uit gesprekken blijkt dat de onderwijzers er niet altijd in
slagen om alle voorziene leerstof aan te bieden. Ze hebben echter nog niet
stilgestaan bij mogelijke oplossingen voor dit probleem.

De onderwijzers leveren waardevolle inspanningen om te voorzien in een
evenwichtig en zo volledig mogelijk onderwijsaanbod. Hoewel ze zich ervan
bewust zijn dat mondelinge vaardigheden prioritair zijn, is de verleiding groot
om meer accenten te leggen op schriftelijke (cognitieve) taalvaardigheid. De
domeinen spreken en mondelinge interactie zijn immers zeer tijdsintensief. De
school schakelt leesouders in om de leesvaardigheid en de uitspraak van
leerlingen te optimaliseren.

Het gradueel onderwijsleerpakket faciliteert de verticale samenhang. Enkele teamleden participeren aan overlegstructuren tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Voor sommigen blijft het een moeilijke evenwichtsoefening om niet in de valkuil te trappen van onterechte verwachtingen van enkele ouders en het vervolgonderwijs.

Het onderwijsaanbod is in aanzienlijke mate gericht op een brede harmonische vorming. Zo krijgen muzische aspecten en interculturele componenten ruimschoots aandacht. Deze activiteiten stimuleren een positieve houding tegenover de Franse taal en de Franse cultuur.

Het inspectieteam waardeert de inspanningen die de onderwijzers leveren om gericht op zoek te gaan naar gevarieerde en motiverende werkvormen om mondelinge communicatieve vaardigheden op een (inter)actieve manier te ontwikkelen. Motivatie, betrokkenheid en plezier beleven aan het leren van een moderne vreemde taal staan daarbij centraal. De geobserveerde lesactiviteiten getuigen van gedrevenheid, creativiteit en grote inzet van de onderwijzers om op een pedagogisch verantwoorde manier te werken aan elementen van Franse taalverwerving. Het veilige klasklimaat stimuleert leerlingen om actief deel te nemen aan het onderwijsleerproces, om te leren uit hun fouten en om hun spreekangst zo goed mogelijk te overwinnen. Vermeldenswaard zijn onder meer de kansen die leerlingen krijgen om hun verworven mondelinge taalvaardigheden toe te passen in levensechte situaties tijdens de meerdaagse extra-murosactiviteiten in de Ardennen.

De onderwijzers gebruiken leerkrachtafhankelijk in mindere of meerdere mate Franse instructietaal tijdens hun lesmomenten. Er zijn echter nog geen formele afspraken die voorzien in een stapsgewijze opbouw.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

In het klasbeeld zijn slechts enkele elementen terug te vinden die verwijzen naar de Franse cultuur. Referentiekaders met vervoegingen van werkwoorden daarentegen weerspiegelen duidelijk het belang dat de meeste onderwijzers hechten aan het domein schrijven. Communicatieve structuren als hulpmiddel voor leerlingen om zich mondeling te kunnen uitdrukken, alsook eenvoudige, maar courant gebruikte instructies, ontbreken. Deze kunnen nochtans een waardevolle houvast bieden om sneller vertrouwd te raken met het begrijpen en het uitvoeren van korte opdrachten en tevens bij het zelf formuleren van uitspraken.

De materiële uitrusting voldoet in grote mate aan de voorschriften van het leerplan. Uit gesprekken met leerlingen blijkt dat zij (nog) geen gebruik maken van (beeld)woordenboeken Nederlands-Frans en Frans-Nederlands. De onderwijzers benutten het digitale schoolbord om taalactiviteiten, onder meer via multimediafragmenten, aanschouwelijker voor te stellen. Toch laten ze ook nog kansen liggen tot spontaan taalgebruik en taalplezier. Zo benutten de onderwijzers in geringe mate (vertrouwde) gezelschapsspellen of ander spelmateriaal om taal te ontlocken, bevat de klasbibliotheek weinig Franstalige lectuur zoals uitdagende leesboekjes, (jeugd)tijdschriften of stripverhalen enzovoort. Franse (hedendaagse) muziek beluisteren en deels meezingen, behoort wel tot de klascultuur.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief

De evaluatiepraktijk van dit leergebied legt nog steeds de nadruk op schriftelijke vaardigheden. In het vijfde leerjaar maken de onderwijzers hoofdzakelijk gebruik van de toetsen van het onderwijsleerpakket. In het zesde leerjaar vullen ze dit aan met heel wat geïsoleerde woordenschattoetsen (contextloze vertalingen Nederlands-Frans en Frans-Nederlands) en grammaticale kennis (onder meer werkwoordsvervoegingen). Ze houden weinig rekening met het decretaal vastgelegd kopiërend niveau en verwachten nog steeds dat leerlingen de Franse taal foutloos uit het hoofd kunnen schrijven. Mondelinge vaardigheden (spreken en mondelinge interactie) maken in veel mindere mate deel uit van de evaluatiepraktijk.

De teamleden maakten nog geen afspraken inzake gelijkgerichte en valide evaluatie over de verschillende domeinen en leerjaren heen. Ze laten ook nog kansen liggen om leerlingen sterker te betrekken bij het reflecteren op de eigen vorderingen.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

Het globale cijfer op het rapport brengt het evolutieproces van leerlingen binnen de verschillende domeinen niet in beeld. In sommige klassen beperkt de rapporteringspraktijk zich bijna uitsluitend tot schriftelijke vaardigheden met bijzondere aandacht voor woordenschat en grammatica. Mondelinge vaardigheden beperken zich veelal tot de traditionele dialoges. De onderwijzers rapporteren zelden over minder meetbare aspecten zoals uitspraak, luisterbereidheid, spreekdurf en –vaardigheid. Afspraken op schoolniveau zijn nochtans essentieel voor het gelijkgericht en evenwichtig evalueren en rapporteren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Planningsdocumenten en leerlingenwerk vertonen weinig differentiatie in het onderwijsaanbod. Vooral de klasleerkracht begeleidt, ondersteunt en remedieert leerlingen met individuele noden. De positieve begeleidingsstijl stimuleert leerlingen om meer spreekdurf aan de dag te leggen. Uit gesprekken blijkt dat meerdere teamleden de expertise van leerlingen met Franstalige achtergrond benutten als bijkomende ondersteuning tijdens bepaalde klasactiviteiten.

De school staat nog voor de uitdaging om in het individuele leerlingendossier en het rapport een duidelijk beeld weer te geven van de totale taalontwikkeling en het afgelegde leertraject voor dit leergebied.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Er liggen voor de onderwijzers nog kansen om onder meer via nascholingsinitiatieven bijkomende ideeën te verwerven om hun klaspraktijk verder uit te bouwen. Aan de slag gaan met meerdere tekstsoorten (bij de domeinen lezen en luisteren) en organisatorisch haalbare opdrachten en werkvormen om de domeinen spreken en mondelinge interactie in verschillende variaties aan te bieden, zijn slechts enkele mogelijke onderwerpen.

3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet niet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor leren leren in onvoldoende mate na. De school heeft geen schooleigen planning. De onderwijzers zorgen niet voor een systematisch en geïntegreerd onderwijsaanbod. De evaluatiepraktijk verloopt weinig expliciet.

Curriculum	De school beschikt niet over een schooleigen planning voor leren leren (Decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 44) om de eindtermen leren leren na te streven. Planningsdocumenten vermelden zelden eindtermen van leren leren.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	Uit gesprekken blijkt dat meerdere onderwijzers weinig zicht hebben op deze decretale leergebiedoverschrijdende eindtermen. Vaak verengen ze leren leren tot leren studeren. Sommige onderwijzers nemen, op basis van het eigen professioneel aanvoelen, diverse initiatieven met betrekking tot verschillende eindtermen. Het nastreven van goede leerhoudingen verloopt doorgaans impliciet. Dit leidt tot zeer grote verschillen onder de leerkrachten en tot een gebrek aan evenwicht en volledigheid.

Het onderwijsaanbod van leren leren verloopt meestal versnipperd, gefragmenteerd en weinig doelgericht. Als verantwoording voor enige samenhang met leren leren, verwijzen meerdere onderwijzers naar gehanteerde onderwijsleerpakketten, waar onder meer leer- en andere strategieën (heuristieken en algoritmen) aan bod komen. Dit is voornamelijk voor de leergebieden wiskunde en Nederlands het geval. Meerdere klassen benutten eveneens ICT-toepassingen (Informatie- en communicatietechnologie) om te werken aan aspecten van leren leren.

Sommige onderwijzers besteden extra aandacht aan leren leren en bieden studiewijzers, stappenplannen, onthoudboekjes, rekenstrategieën, correctiesleutels en dergelijke aan. Ze laten leerlingen informatie opzoeken en verwerken door deze gegevens te schematiseren in mindmaps en andere structuren. De laatste jaren vormde leren leren geen formeel onderwerp van gesprek. De teamleden hebben dan ook weinig zicht op de concrete uitwerking of de gradatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen doorheen de verschillende leeftijdsgroepen.

Enkele onderwijzers maakten tijdens de doorlichtingsweek voor zichzelf een algemeen overzicht van activiteiten die aan bod komen in het kader van de eindtermen van leren leren. Dit kan gelden als waardevolle aanzet om een overzicht op schoolniveau te bekomen en om verdere concrete doelgerichte afspraken te maken over de leerjaren heen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Alle klassen van de lagere afdeling zijn uitgerust met een digitaal bord, al dan niet aangevuld met één of meerdere computers. Daarnaast stelt de school een computerklas en enkele iPads ter beschikking. Uit gesprekken blijkt dat niet alle onderwijzers hiervan gebruik maken in het perspectief van leren leren.

De wandplaten in de klas bevorderen enigszins het onthouden en het transfereren van aangebrachte leerinhouden. Soms wordt de functionaliteit ervan belemmerd door de beperkte leesbaarheid, de veelheid aan informatie of het gebrek aan opbouw met de leerlingen. Meerdere leerlingen kunnen bijkomend een beroep doen op individuele (materiële) ondersteuning.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

De evaluatiepraktijk voor leren leren verloopt vooral impliciet. Documentanalyse toont aan dat onderwijzers in hun dagelijkse praktijk leren leren weinig doelgericht evalueren.

Het leefrapport verwoordt voor elk leerjaar een aantal leef- en leerhoudingen. Er is echter onvoldoende transparantie en concordantie met de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Leerlingen van de derde graad krijgen de kans om beknopt te reflecteren op hun leef- en leerhouding.

De mate waarin leerlingen competenties verwerven met betrekking tot leren leren is niet systematisch in het leerlingvolgsysteem opgenomen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De school brengt de leercompetenties en –attitudes niet systematisch en doelgericht in kaart. Ze beschikt dan ook niet over een waardevolle beeldvorming van leren leren.

Meerdere onderwijzers ondersteunen leerlingen bij het begrijpen van leerinhouden en bij het schematiseren en het onderscheiden van hoofd- en bijzaak voor het studeren van (grotere) leerstofgehelen. De school heeft een recent herwerkte visietekst over huistaken. Daarin verwoordt ze haar verwachtingen ten aanzien van leerlingen, ouders en klasgroepen. Zo worden de lessen in de tweede graad reeds voorbereid in de klas, terwijl leerlingen van de derde graad gaandeweg (zelfstandig) leren plannen.

De school neemt waardevolle initiatieven om bij snellerende leerlingen probleemoplossende vaardigheden te ontwikkelen via uitdagende en open opdrachten, onder de noemer ‘snelle leerlijn’.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Ze is waakzaam voor ongunstige veranderingen of mogelijke veiligheidsproblemen. Een overkoepelende preventieadviseur ondersteunt de directeur bij het welzijnsbeleid en neemt de coördinatie voor zijn rekening. De knelpunten die de onderwijsinspectie vaststelt, onder meer de blijvende zorg voor het effectief vrijhouden van evacuatiewegen, zijn gekend en worden grotendeels opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen.

Op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving vertoont de school geen daadwerkelijke tekorten. De school volgt door derden gesignaleerde tekorten (brandweerverslagen, elektriciteitskeuringen en dergelijke) nauwlettend op.

Het onderzoek naar gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving geeft aan dat de school voldoet aan de normen. De problematiek van gescheiden sanitaire voorzieningen voor volwassenen/bezoekers werd tijdens de doorlichting middels duidelijke pictogrammen in orde gebracht.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Zowel de school als het schoolbestuur hebben zicht op de mogelijke knelpunten die zich aandienen en de aanhoudende zorg hiervoor. Ze hebben aandacht voor het uitzetten van een tijdspad voor de uitvoering van hun plannen binnen de budgettaire mogelijkheden. Omwille van de systematiek waarmee de school, vooral in de persoon van de schooloverstijgende preventieadviseur, tekorten opspoot en zoveel mogelijk wegwerkt en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt het inspectieteam op het beleidsvoerend vermogen van de school om de knelpunten die zich aandienen adequaat aan te pakken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	neen
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** De visie van de school op de aanvangsbegeleiding van startende leerkrachten kadert binnen de onderwijsvisie en het opvoedingsproject van het schoolbestuur. De pedagogische begeleidingsdienst staat in voor de introductie van de onderwijsvisie, het opvoedingsproject en de doelstellingen van het schoolbestuur bij de startende teamleden.
- Ondersteuning** Het schoolbestuur neemt de organisatie van de aanvangsbegeleiding grotendeels voor zijn rekening. Elke startende leerkracht neemt gedurende de eerste vijf schooljaren deel aan een traject, dat begint met een welkomdag en jaarlijks een vervolg krijgt door middel van een terugkomdag. Zowel vorming als uitwisseling onder startende leerkrachten staan op het programma. Een (enigszins verouderd) vademecum als naslagwerk, diverse documenten met tips en enkele afvinklijsten informeren hen over aspecten van schoolorganisatie en effectieve vormen van klasmanagement. Daarnaast plant de pedagogisch begeleider zeker één keer per jaar een coachend klasbezoek, al dan niet aangekondigd. Het klasbezoekverslag is bedoeld om startende leerkrachten goed te ondersteunen en verder te ontwikkelen in hun klaspraktijk.
- De startende leerkrachten kunnen voor hun basiszorg terecht bij de zorgcoördinator, die de informele rol van mentor op zich neemt, bij collega's en in sommige gevallen, bij de parallelleerkracht. Ze ervaren een open ontvangst en een grote toegankelijkheid door alle teamleden. Het beleid vertrouwt erop dat dit voldoet voor een kwaliteitsvolle uitvoering van de dagelijkse klaspraktijk. De directeur houdt een oogje in het zeil via doorloopbezoeken en informele gesprekken. Tijdens het functioneringsgesprek blikken de directeur en het teamlid zowel terug als vooruit. Het welbevinden van leerkrachten en een goede schoolsfeer zijn daarbij cruciaal.
- Doeltreffendheid** De school brengt de effecten van de aanvangsbegeleiding niet formeel in kaart. Uit gesprekken blijkt nochtans dat de warme schoolcultuur en de collegiale sfeer vaak aanleiding geven tot spontane reflectiemomenten. Teamleden weten zich gesteund door elkaar en staan open voor kritische opbouwende commentaren. De startende leerkrachten verwoorden hun tevredenheid over de aanvangsbegeleiding. De grote autonomie en het rotsvast vertrouwen dat ze mogen ervaren van de directeur, zorgen voor een positieve stimulans in hun persoonlijke ontwikkeling.

Ontwikkeling De school gaat op een gepaste wijze om met externe verwachtingen. Het team speelt hier positief op in. Kenmerkend is de veranderingsbereidheid van de teamleden. Het schoolbestuur coördineert de formele structuur van de aanvangsbegeleiding en faciliteert schoolexterne uitwisseling van ideeën.

Op korte termijn stuurt de scholengemeenschap haar aanvangsbegeleiding bij. Ze wil startende leerkrachten laten evalueren door meerdere directeurs samen, zodat deze breder inzetbaar worden in de volledige scholengemeenschap.

4.2 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft geen expliciet uitgeschreven visie op loopbaanbegeleiding van leerlingen. Impliciet leven wel een aantal overtuigingen die gekend zijn onder de teamleden. Zo streeft de school er bewust naar om het aantal zittenblijvers te beperken. Ze verwijst slechts in uitzonderlijke gevallen een kind door naar het buitengewoon onderwijs. Op het einde van de lagere school reikt ze opvallend weinig attesten uit met een oriëntering naar de B-stroom.

Als algemeen doel stelt de school het welbevinden van elk individu voorop (zowel van kinderen als van leerkrachten). Ze beschouwt 'je goed voelen in je vel' terecht als belangrijkste basisvoorwaarde om tot ontwikkeling en tot leren te komen. Het team probeert bewust een warme cultuur te creëren, met respect voor elkaar.

Ondersteuning Het schoolteam ondersteunt de kleuters en de leerlingen tijdens hun traject doorheen de schoolloopbaan. De school voorziet structurele ondersteuning in de vorm van overgangsgesprekken, overlegmomenten en het leerlingvolgsysteem. Enkele drempelverlagende initiatieven typeren de kleinschaligheid van de school. Met de hele school naar het bos gaan, gezamenlijke projecten uitwerken, lagere schoolkinderen laten meehelpen bij kleuters, samen met andere leeftijdsgroepen naar het zwembad ... zijn slechts enkele voorbeelden. Daarnaast organiseren sommige teamleden integratie-activiteiten tijdens scharniermomenten in de schoolloopbaan. De leerkracht van het eerste leerjaar komt geregeld langs bij de oudste kleuters en op het einde van het schooljaar brengen deze kleuters enkele bezoeken aan 'de nieuwe klas in de grote school'. Ook leerlingen van het zesde leerjaar krijgen een waaier aan kennismakingsinitiatieven die hen proberen voor te bereiden op de grote stap. Op het programma staan onder meer het leren inschatten van de eigen mogelijkheden en grenzen, het bezoeken van secundaire scholen en het Beroepenhuis, een interesstest en het versterken van de (studie)keuzebekwaamheid.

Ook het zorgteam is een belangrijke schakel in de schoolloopbaan van de leerlingen. Samen met de kleuteronderwijzers stimuleert de zorgcoördinator de kleuterparticipatie en onderneemt ze desgewenst acties. Ze is vaak de centrale persoon bij overlegmomenten tussen verschillende actoren. Ze zoekt handelingsgericht naar oplossingen voor leerlingen die het moeilijker hebben. De zorgjuf neemt de 'snelle leerlijn' voor haar rekening. Ze daagt leerlingen uit om op een hoger niveau gedifferentieerde taken uit te voeren. Het gebeurt wel eens dat leerlingen hun loopbaantraject kunnen versnellen.

De school hecht veel belang aan culturele ondersteuning. Waarderen, motiveren en inspireren zijn daarbij belangrijke accenten. Ze vertalen zich in heel veel zaken doorheen de dagelijkse klaspraktijk.

Doeltreffendheid Het schoolteam slaagt erin om de schoolloopbaan voor de meeste leerlingen volgens een normaal tijdspad te laten verlopen. De meeste zesdejaars stromen door naar het algemeen secundair onderwijs. De school organiseert reünimomenten voor haar oud-leerlingen, waarbij ze informeel verneemt hoe de overgang verloopt. De directeur volgt de voortgang van sommige leerlingen via de cluster van directies binnen de scholengemeenschap. De school laat echter nog kansen liggen om een beter zicht te krijgen op de doeltreffendheid door niet systematisch de outcomes van alle leerlingen in het vervolgonderwijs op te vragen en te analyseren. Ze bekijkt wel de schoolinterne vorderingen van leerlingen over de jaren heen op basis van gestandaardiseerde toetsen. Naar verluidt boekt de school goede resultaten.

Enkele teamleden participeren aan het Transbaso-project van de scholengemeenschap. Ze nemen hun schoolwerking onder de loep en formuleren werkpunten op basis van overleg met leerkrachten van een secundaire school. De school zit op dit moment nog maar in een voorbereidingsfase en heeft de doeltreffendheid hiervan nog niet in vraag gesteld.

Ontwikkeling Sommige teamleden gaan gericht op zoek naar nascholingen om inzichten te verwerven die de loopbaanbegeleiding van kinderen nog verder kan bijsturen. De directeur verwacht dat de school in de toekomst nog meer zal inzetten op meervoudige intelligentie en vooral een gepaste vertaling hiervan zal maken naar de klaspraktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het algemeen beleid van de school steunt op een intern leiderschap, dat hoofdzakelijk bestaat uit de directeur en het zorgteam. Het kenmerkt zich door een gedreven inzet, een luisterend oor en een opendeurecultuur. De directeur oefent zijn leiderschap op deze school intussen al vijftien jaar uit. Hij laat zich inspireren en ondersteunen door de uitgebouwde structuren van zijn schoolbestuur. De school heeft werkgroepen die veelal mee instaan voor organisatorische aspecten. Het beleid heeft veel appreciatie voor de inbreng en het werk van de individuele leerkracht en bewaakt de samenhang binnen het team. De teamleden voelen zich gesteund en gewaardeerd, waardoor de directeur kan rekenen op een grote betrokkenheid. Ook de teamleden zijn lovend over het leiderschap op hun school.
- Visieontwikkeling** De school profileert zich als een kleine familiale school met een grote verbondenheid, als een zorgende school waar welbevinden hoog in het vaandel staat en als een hedendaagse school met oog voor goed onderwijs en traditionele waarden. De schoolvisie sluit nauw aan bij het pedagogisch opvoedingsproject van het schoolbestuur 'Broeders van Liefde'. Er zijn weinig expliciete visieteksten, maar uit gesprekken blijkt dat de teamleden visies mee vorm geven en deze impliciet in zich meedragen.
- Besluitvorming** De directeur streeft naar een participatief beleid. Samen met het zorgteam organiseert hij geregeld overlegmomenten. Hij wisselt gezamenlijk overleg met het volledige team af met overleg in deelteams. Binnen dit laatste overleg komen vooral pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod. De directeur communiceert de agendapunten niet vooraf, maar staat wel open voor de inbreng van elk teamlid. Hij hanteert het inktvlekprincipe, waarbij hij de teamleden zelden iets oplegt en iedereen de nodige tijd geeft om mee te evolueren. Hierdoor bewaakt hij zeer sterk de draagkracht van elk teamlid en de gedragenheid binnen het team. Soms resulteert dit in lange ontwikkelingsprocessen.
- Kwaliteitszorg** De school probeert haar eigen zwaktes en sterktes op te sporen door allerlei outputgegevens te verzamelen. Samen met het zorgbeleid evalueert de directeur de resultaten van genormeerde tests en stuurt desgewenst bij. De leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar nemen deel aan externe toetsen van de eigen onderwijskoepel. De kwaliteitszorg beperkt zich op dit ogenblik hoofdzakelijk tot kennisname van de resultaten. Het team zet nog geen kwaliteitstraject op om de prestatiemetingen te analyseren en op basis daarvan de onderwijspraktijk kwaliteitsvol bij te sturen.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen.

Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen.

Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces.

Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen.

Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen leerlingen bevorderen.

Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Ze zorgen ervoor dat niet elke toets een taaltest is, waarbij taalzwakkere leerlingen automatisch lager scoren.

Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren (schriftelijk en mondeling).

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leerkracht- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden met het oog op het

schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers stimuleren de taalontwikkeling van de kleuters.
- De kleuteronderwijzers realiseren een grote betrokkenheid bij hun kleuters.
- De onderwijzers zorgen voor een evenwichtig gradueel opgebouwd wiskundig onderwijsaanbod, ondersteund met concrete materialen.
- De onderwijzers nemen initiatieven om het onderwijsaanbod voor Frans op een (inter)actieve en communicatieve manier te laten verlopen door gevarieerde en motiverende werkvormen te hanteren.
- Het team hanteert doorgaans een stimulerende begeleidingsstijl en benut coöperatieve werkvormen met het oog op actief leren.
- De school biedt niet alleen zorgondersteuning aan leerlingen die het moeilijker hebben, maar investeert ook in een snelle leerlijn voor leerlingen die toe zijn aan bijkomende uitdagingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school benut het vijfjarig begeleidingstraject van het schoolbestuur voor haar startende leerkrachten.
- De teamleden organiseren diverse activiteiten die de schoolloopbaan van leerlingen ondersteunt.
- Het zorgteam zorgt voor de nodige ondersteuning bij de onderzochte processen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het intern leiderschap besteedt veel aandacht aan het welbevinden van de leerlingen en de teamleden.
- De inzet van de teamleden en het wederzijds respect creëren een aangenaam en stimulerend leef- en werkklimaat.
- De school doet een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst en op andere externe partners bij vernieuwingstrajecten.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de speelleerhoeken nog meer verrijken vanuit wiskundig oogpunt.
- De kleuteronderwijzers kunnen hun onderwijsaanbod gericht differentiëren en de observatie- en evaluatiepraktijk meer afstemmen op de leerplandoelen.
- De kleuterafdeling kan de inrichting van sommige lokalen optimaliseren en de hoekenaanduiding beter afstemmen over de leeftijdsgroepen heen.
- De kleuterafdeling kan de onderwijstijd functioneler benutten.
- De lagere afdeling kan afspraken maken om de visualisatie van leerstrategieën, rekentaal en referentiematen over alle klassen heen gradueel op te bouwen.
- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk van het leergebied Frans evenwichtiger maken en beter afstemmen op de visie van het leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan de outcomes van haar leerlingen in het vervolgonderwijs systematisch opvragen en analyseren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het intern leiderschap kan bij ontwikkelingsprocessen gerichtere druk opvoeren.
- De school kan haar kwaliteitszorg versterken door externe outputgegevens systematisch met de teamleden op schoolniveau te analyseren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling moet een volledig, evenwichtig en gradueel onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie realiseren en de nodige tijdsinvestering voorzien.
- De kleuterafdeling moet de onderwijs- en de evaluatiepraktijk voor wiskundige initiatie afstemmen op de leerplanvisie.
- De lagere afdeling moet de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren systematisch en gradueel op een geïntegreerde manier nastreven op basis van een schooleigen planning.

Wat betreft de regelgeving

- De kleuteronderwijzers moeten het recht op 28 lestijden respecteren (Decreet basisonderwijs art. 48).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor leren leren.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **08-10-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De kleuteronderwijzers moeten het recht op 28 lestijden respecteren (Decreet basisonderwijs art. 48).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **08-10-2018** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Myriam VANDE MOORTELE de inspecteur-verslaggever	Peter DE CORTE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	